

PROGRAM FÖR
VALBERGETS
FRILUFTSOMRÅDE
TORSBY KOMMUN

Miljö-och Byggförvaltningen
Torsby kommun

SAMRÅDSHANDLING 2004-05-18
reviderad till PROGRAMHANDLING 2004-06-16

Programhandling godkänd av
Miljö-och Byggnämnden 2004-06-16
Kommunfullmäktige 2004-06-23

Innehåll

1. INLEDNING	
1.1 Bakgrund och syfte.....	3
1.2 Programområdet.....	3
1.3 Arbetsorganisation.....	4
2. SAMMANFATTANDE REKOMMENDATIONER.....	4
3. HISTORIK.....	5
4. PLANFÖRHÅLLANDEN M M	
4.1 Översiktsplaner.....	6
4.2 Detaljplaner.....	6
4.3 Förordnanden.....	8
4.4 Riksintressen.....	8
5. NULÄGESBESKRIVNING	
5.1 Markanvändning.....	9
5.2 Service.....	9
5.3 Teknisk försörjning	10
6. OMRÅDEFÖRUTSÄTTNINGAR	
6.1 Landskap och natur.....	11
6.2 Markförhållanden.....	11
6.3 Miljö-och riskfaktorer.....	12
6.4 Kulturmiljö.....	14
6.5 Markägoförhållanden.....	15
7. BEBYGGELSEFÖRUTSÄTTNINGAR - ANALYS	
7.1 Områdesbeskrivning.....	16
7.2 Trafik.....	17
8. PROGRAMSKISS	
8.1 Markanvändning.....	19
8.2 Teknik försörjning.....	20
9. ETAPPUTBYGGNAD.....	23
10. PLANARBETETS BEDRIVANDE.....	23

1. INLEDNING

1.1 Bakgrund och syfte

Torsby kommun vill engagera och aktivera en ny generation kommunmedlemmar att bygga en stark och trygg framtid.

Med minskande befolkning med allt färre arbetsföra som skall försörja allt fler äldre och samtidigt klara kostnader för skola, vård och omsorg gäller det att skapa nya, starka intäktsområden. Inom sport, motion, naturupplevelser och turism finns många öppningar och möjligheter.

Sedan tidigare finns i omedelbar närhet till Torsby centrum, en friluftsanläggning för olika skidsportverksamheter - Valbergets Friluftsområde. Området är en viktig resurs och en förutsättning för Stjerneskolans idrotts-gymnasium med riksintag för klasser med inriktning på skidträning på elitnivå. Här anordnas också tävlingar på hög nivå t ex Svenska och Nordiska mästerskap i skidskytte och längdåkning. Stora arrangemang är juniormästerskap som ofta förlagts till Torsby och Valberget.

Torsby kommun vill nu säkra och utveckla pågående verksamhet inom området och utöver detta genom nya satsningar generera intäkter och nya arbetstillfällen i kommunen. Kommunen vill utveckla och stärka förutsättningarna för skidgymnasiets framtid men också skapa nya förutsättningar för satsningar i skidsport som näring.

I syfte att finna nya verksamheter inom Valbergsområdet har Torsby kommun utrett frågan om en skidtunnel (Torsby Ski Tunnel) med erforderliga och kompletterande byggnader (Torsby Ski Arena) för teknik, service och inomhusaktiviteter inom Valbergets friluftsområde.

Torsby kommun har gett det kommunägda företaget ”Nordvärmland Fritid AB” i uppdrag att sammanställa förutsättningarna för framtida utveckling av hela Valbergets Friluftsområde.

Detta görs genom att ett program upprättas till stöd för etappvis genomförd detaljplaneläggning och därefter etappvis utbyggnad av nya anläggningar.

I ett första skede skall utföras en detaljplan som möjliggör byggandet av en centralt belägen ”Ski Arena” och en skidtunnel ansluten till denna. I senare skede utförs med olika exploatörer för olika former av boende ytterligare detaljplanering med stöd i dessa programhandlingar.

1.2 Programområdet

Det område (c:a 1 200 ha) som omfattas av detta program utgörs av Valberget med nuvarande skidstadion, anlagda bollplaner, skjutbana för skidskytte, asfalterade rullskidebanor och skidspår. Mitt i området finns en klubbstuga med omklädningsrum, café och klubblokaler och erforderliga parkeringsplatser.

Området runt om stadion med sina anläggningar utgörs av terräng som delvis är kraftigt kuperad med berg i dagen och i övrigt beväxt med gran- och tallskog. Terrängen genomkorsas av stigar och anlagda skidspår.

I Valbergets sluttning mot öster finns en utförsåkningsbacke med lift som ej når helt upp till bergets topp. På toppen finns ett utsiktstorn av trä (Svenska Turistföreningen) och fikaplatser med bord/bänk. Vid några platser längs skidspåren finns grillplatser och vindskydd.

I nordost ligger Fryklanda flygplats, med sin landningsbana i nord-sydlig riktning. En ometablering av terminalområdet pågår varvid ny terminalbyggnad och hangarer kommer att förläggas mellan programområdet för Valbergets friluftsområde och landningsbanan.

I riktning norrut från Valberget finns vidsträckta skogsområden med skidspår och stigar ända upp till Hovfjällets fjällanläggning.

I öster finns gångtunnel och bro över riksväg 45 vilket ger en nära och direkt kontakt med Torsby centrum.

Nuvarande tillfart till området sker från norr via flygplatsens infart från riksväg 45.

En sydlig tillfart till Valberget från länsväg 947 diskuteras. Detta medför att programområdet i söder sträcker sig ända fram till länsvägen.

1.3 Arbetsorganisation

Torsby kommun är ansvarig för framtagandet av programhandling och detaljplanering av en första detaljplan som reglerar byggandet av Ski Arena och skidtunnel.

Torsby kommun har givit det kommunägda bolaget ”Nordvärmland Fritid AB” i uppdrag att bygga, äga och initialt driva de nya anläggningarna inom Valbergets friluftsområde.

Tekniska förvaltningen i Torsby kommun ansvarar för att komplettera den kommunala infrastrukturen, teknisk försörjning mm, inför genomförandet av anläggningar enligt föreliggande programhandling.

2. SAMMANFATTANDE REKOMMENDATIONER

För själva Valbergsområdet redovisar programhandlingen i huvudsak tre olika områden för markanvändning.

Ett område för centrumanläggningar anvisas för byggandet av ”Ski Arena” (centrumdel för skidtunnel med entréhall, reception, skidskyttehall, uthyrningslokaler etc), Idrottshall, Skidstadion, viss erforderlig parkering etc.

Ett område i sydväst anvisas som område för boende genomkorsat av spår och stigar. Framtida detaljplanering förutsätts närmare specificera boendeformer och var inom området respektive boendeform passar bäst.

Övriga delar av Valbergsområdet inklusive delar av nuvarande detaljplan för flygplats avsätts till friluftsområde. Inom detta område koncentreras anläggningar såsom skidtunnel, skidspår, skidbackar, rodelbana etc.

Området längst i söder, inom vilket en framtida tillfart till Valberget föreslås, avsätts som naturområde.

3. HISTORIK

Valberget och Valbergsområdet har använts som utflyktsmål av Torsbyborna och turister sedan slutet av 1800-talet. Valbergstornet på toppen av berget invigdes år 1899. Initiativtagare var dåvarande "Skid-och Friluftsförbundet", numera "Friluftsförbundet".

Dagens modeflyga "stavgång" kunde redan på 1930-talet ofta beskådas på Valberget där folk tränade med skidstavar precis som i dag.

Under 1940-talets skidtävlingar gick som regel alla banor i Valbergsområdet. Start och mål brukade läggas i närheten av nuvarande Toriaområdet.

I början av 50-talet förlades i stället start och mål till "Billerudsgårderna" belägna vid nuvarande Östmarkskorset. Vid några tillfällen drogs banor ända upp på Valbergstoppen. Det var också i slutet på 50-talet som det första elljusspåret byggdes. Start och mål lades vid Björnevi idrottsplats närmare Torsby samhälle, där så småningom gymnasieskolan, Stjerne-skolan byggdes.

Start och mål fanns kvar vid idrottsplatsen under hela sextio-talet. Första skidspåret från Hovfjället ända ner till Torsby och Valberget drogs fram genom skogarna i januari 1969.

På 70-talets början anlades så en separat skidstadion i södra änden av flygplatsen. Flygplatsen togs i drift 1964. År 1973 blev en viktig milstolpe för Torsby som skidort då ett nytt skidgymnasium invigdes.

År 1976 var den första asfalterade rullskidbanan i Torsby och i hela Sverige färdig att tas i bruk. Den förblev Sveriges enda bana i nära 10 år. Året efter påbörjades arbetet med nuvarande skidstadion och korthållsskjutbanan. Detta föranleddes dels av ny sträckning för riksväg 45 och behovet av närhet mellan stadion och lämpligt läge för skjutbanan.

På 80-talet säkrades spårens framtid gentemot olika fastighetsägare genom flera långtidsarrenden vilket möjliggjorde en ordentlig satsning att med maskiner preparera moderna och väl grundlagda spår. Valbergsstugan invigdes 1989 som en gemensam resurs för klubbarna "SK Bore" och "OK Fryksdalen". Allmänheten är också välkomna för att basta, duscha och klä om sig. Samma år testades första gången nya metoder - konstsnö.

År 1991 förlängdes elljusslingan med 3 km och speakertornet byggdes. Året efter förlängdes också den övre delen av rullskidbanan med 2 km. Ledningar, pumpanläggningar och snökanoner för permanent bruk installerades 1993. Breddningar av befintliga spår, tillkommande spår, grillplatser, rastplatsen ”Milan”, utveckling av snökanonanläggningen för eget vatten från Vassjön utfördes medan 90-talet så småningom övergick till ett nytt decennium.

I juni 2002 beslutade Fritidsnämnden i Torsby, då en skidtunnel aktualiserats, att ge uppdrag åt Fritidsnämndens arbetsutskott att ta fram nämndens visioner för Valbergets Fritidsområde. Dessa visioner ligger till grund för programarbetet.

4. PLANFÖRHÅLLANDEN

4.1 Översiktsplaner

Gällande kommunomfattande översiktsplan för Torsby kommun antogs i juni 1990. I denna föreslogs upprättandet av en fördjupad översiktsplan för Torsby-Oleby och Dalby området.

Därefter antogs 1993 en fördjupad översiktsplan för Torsby och Oleby tätorter.

För de områden som bland annat omfattar Valbergets Friluftsområde ersattes planen av en ny Fördjupad Översiktsplan för Torsby - Oleby antagen av Torsby kommunfullmäktige 2003-06-26.

I denna fördjupade översiktsplan slås fast att tillgång till naturområden för rekreation och friluftsliv i form av närströvområden skall finnas. Goda förutsättningar för motions-och breddaktiviteter skall även finnas.

I planen påpekas att en utredning för eventuell skidtunnel pågår.

I rekommendationerna sägs att åtgärder och ny bebyggelse som inte har anknytning till fritidssektorn bör inte medges och kommunala markförvärv bör genomföras.

Framtida huvudinfart till området föreslås ske söderifrån via planerad ny sträckning av Östmarksvägen, väg 947.

4.2 Detaljplaner

Detaljplan för Torsby Flygplats

Direkt öster om och delvis in i programområdet gäller detaljplan för ”Fryklanda”, Torsby flygplats, (Detaljplan Torsby nr 126 - Länsstyrelsen P03/65), antagen 2003-02-27 och lagakraftvunnen 2003-03-27.

Detaljplanen möjliggör utbyggnad och förbättring av Torsby flygplats genom förlängning av rullbanan, utökad hinderfrihet och ny lokalisering av terminalområdet.

Blivande skidtunnel föreslås i sin norra del förläggas inom detta planområde. Detaljplanen medger inte denna byggnation varför kommande detaljplan för ”Ski Arena” bör innebära en ändring av delar av slänten ner mot flygplatsen. Vid bestämning av villkor i detaljplanen skall därvid alla krav på hindersfrihet uppfyllas som för närvarande anges i detaljplanen för flygplatsen.

Bestämmelser för civil luftfart flygplats (BCL-F) gäller generellt vid framtida detaljplanering inom Valbergets Friluftsområde.

Detaljplan för Vasserud 3:3

Planen som fastställdes 1983-01-12, (Torsby nr 69 - Länsstyrelsen Å-5636), innebar en ändring, utvidgning och upphävande av tidigare stadsplan för Vasserud 3:3.

Planens syfte var att reglera tillfart till nuvarande terminalområde öster om landningsbanan och för c:a 10 nya industritomter.

Nuvarande huvudinfart och en av tre framtida infarter till Valbergets Friluftsområde går genom planområdet.

Detaljplan för del av Torsby 1:265 och 4:33 m fl

Planen antogs 1993-09-30 och vann laga kraft 1993-10-26, (Torsby nr 102 - Länsstyrelsen P94/1).

Planens syfte var att möjliggöra byggande av bostäder, varav ett antal gruppboende i anslutning till Valbergsgården.

Förslaget innebär också att ett idag oexploaterat område skulle bebyggas med flerfamiljshus. Dessa bostäder har inte utförts. Området ligger i planområdets nordvästra del från vilket man når Valbergsområdet med både en befintlig gångtunnel och befintlig bro över riksväg 45.

Byggrätt för bostäder ses nu som en resurs att komplettera området för boende inom Valbergets Friluftsområde.

Planen omfattar också Valbergsvägen vilken leder från Järnväggsgatan och via vägbro över riksväg 45 in i Valbergsområdet.

Stadsplan för fastigheten Torsby 1:82 m fl (Kajsheden)

Stadsplanen som fastställdes 1976-01-13, (Torsby nr 57 - Länsstyrelsen L 494), syftade till att reglera befintlig bebyggelse och bland annat till skapa ytterligare nya tomter för småhusbebyggelse. Området är i dag i stort sett utbyggt.

Detaljplan för Torsby 1:282

Inom Kajshedsplanen har ett område för handelsändamål ersatts av en "frimärksplan" antagen 1992-04-29 och med laga kraft 192-05-26, (Torsby nr 96 - Länsstyrelsen P92/16). Planens syfte var att möjliggöra ett "grupp-bostadshus". Området är idag bebyggt.

Pågående detaljplanearbete

Detaljplan för Torsby 1:265 och 4:33 m fl (Kajshedskorset)

Vägverket har gjort en förprojektering för ny väg 947. Avsikten med Vägverkets planer är att ta bort nuvarande avfart från riksväg 45 mot Östmark och ersätta denna med en cirkulationsplats i sydligare läge. Detta kan komma att utföras inom de närmaste åren som ett led i förbättring av trafiksäkerheten på riksväg 45.

På längre sikt kommer nuvarande dragning av väg 947 att förändras och ny väg dras norr om bostadsområdet i Kajsheden och söder om Valbergets Friluftsområde. I programhandlingen, synkroniserat med detaljplanen, anvisas en sydlig infart till Valbergets Friluftsområde. Den nya södra infarten får betraktas som en möjlig framtida reserv för infart till Valbergets friluftsområde

Dessutom anvisas en nord-sydlig gcm-led från Valberget genom Kajshedens bostadsområde ner mot Toriaområdet.

4.3 Förordnanden

Utmed riksväg 45 gäller utökad tillståndsplikt på 30 meter från vägområdet enligt 47 § väglagen. Inom angivet avstånd får byggnad eller annan anordning, som kan inverka menligt på trafiksäkerheten, inte uppföras utan länsstyrelsens tillstånd.

4.4 Riksintressen

Riksväg 45 är av riksintresse enligt 3 kap 8 § miljöbalken.

Enligt underlagsmaterial från Länsstyrelsen i Värmlands län berörs inte området i övrigt av Riksintressen.

5 NULÄGESBESKRIVNING

5.1 Markanvändning

Området som berörs av programskrivningen används i dag som fritids-och friluftsområde.

Anläggningar för skidaktiviteter utgörs av permanentade skidspår i terrängen och ett skidstadion med åskådarplatser, kommentatorstorn, skid-skyttelbana m m. Det finns en mindre utförsåkningsbacke med lift. Vidare har anlagts ett par bollplaner som används sommartid för bollspel och vintertid för skidverksamheten. Förutom permanentade skidspår (rull-skidor) finns många stigar som genomkorsar området i alla riktningar ut i terrängen norrut och österut.

I anslutning till stadion finns en byggnad för föreningsverksamhet (SK Bore och OK Fryksdalen).

Utöver anläggningarna för idrottsutövning och träning finns anordningar för ett mera allmänt friluftsliv.

Svenska Turistföreningen ansvarar för ett utsiktstorn på Valbergets topp.

Fritidsförvaltningen har ställt i ordning ett flertal grillplatser och raststugan ”Milan” vid en plats där det tidigare fanns ett torp.

En del av området som kommer att bebyggas med skidtunnel ingår i detaljplan för flygplatsen. Motivet för att i den planen ta med området är att säkra flygplatsens hindersfrihet. Flygplatsplanen medger inte anläggningar annat än för flygplatsändamål. Sålunda pågår en omlokalisering av inom flygplatsområdet belägna skjutbanor då risken för rikoschetter mot flygplan ej kan accepteras. Genom att i detaljplan ta med området för ny centrumanläggning och skidtunnel kan hindersfriheten ändå garanteras.

Fritidsförvaltningen i Torsby kommun svarar i dag för drift och underhåll av området och dess anläggningar. Även föreningarna är genom avtal med Fritidsförvaltningen engagerade i detta arbete. Uppskattningsvis sysselsätts för närvarande tre årsarbetare anställda hos kommunens tekniska avdelning.

5.2 Service

Offentlig Service:

Offentlig service såsom kommunkontor, sjukhus och poliskontor finns i centrala delarna av tätorten, inom ett par km från Valberget.

Kommersiell service:

Inom stadions område finns för allmänheten och klubbar en Cafeteria i föreningslokalen. I klubbstugan äger allmänheten också tillträde för bastubad och omklädning.

I Torsby centrum finns i övrigt utbud av kommersiell service såsom butiker, restauranger, post, bank etc.

5.3 Teknisk försörjning:

Vatten och avlopp:

Kommunala ledningar för vatten (V 110) och avlopp (S 200) är framdragna till servicebyggnaden vid skidstadion.

Vatten för konstsnö och bevattning tas via matning (V160) från Vassjön.

Värme:

Fortum Värme är huvudman för fjärrvärmenätet i Torsby. Fjärrvärme finns framdraget till bostadsområdet Aspen strax sydost om Valbergsområdet och öster om riksvägen.

El:

Elförsörjning sker via en högspänningskabel 12 kV framdragen från fördelningsställverket vid gamla "Industritjänst" till transformatorstationen vid nya flygplatsterminalen.

Tele:

Telefon finns framdragen till föreningslokal och privatbostad i området.

6 OMRÅDEFÖRUTSÄTTNINGAR

6.1 Landskap och natur

Inom området delen ligger Valberget som sträcker sig i nord-sydlig riktning. Marken faller åt öster, väster och söder.

Valberget är c:a 212 meter högt med sammanhängande partier med berg i dagen omväxlande med tunt moräntäcke (<0,5 m) beväxt med gles furuskog, grandungar, ljung och mossor. Växligheten i övrigt är typisk för denna del av landskapet och inga särskilt skyddsvärda djur- och växtarter har konstaterats.

Bäckraviner och lågläntare områden i slänterna ner mot söder är vattensjuka med myrmarkskaraktär och tuvigt gräs.

Stadionområdet och området för blivande centrumanläggningar är i stort sett plana på nivåer runt +125 m.

Blivande väg 947, längst i söder, planeras få en maximal höjdnivå på c:a +100 m.

6.2 Markförhållanden

Geotekniska förhållanden:

I slänterna ner mot lågläntare delar övergår marken i stenig morän med inslag av berg i dagen. Slänten ner mot flygplatsen är avverkad och vissa schaktarbeten utförs för att åstadkomma hindersfrihet för flygplatsen.

Berggrunden i området utgörs av röd gnejs. Bergartens sprickighet är i regel låg på exponerade hålltytor. Ett antal sprickzoner av varierande storlek förekommer inom området.

I slutningarna till Valberget utgörs jorden övervägande av fast till mycket fast morän. Moränen är övervägande siltig eller sandig och har en mäktighet som varierar från c:a 1 m till mer än 8 m. Moränen överlagras ställvis av sand, silt och torrskorpora med en mäktighet som varierar mellan c:a 2 å 3 m.

Inom ett antal mindre områden återfinns torvmossor. Torvmäktigheten bedöms uppgå till 1 å 2 m. Under torven kan lös lera återfinnas ovan fast morän.

Området med moränmark innehåller sten block och kan klassificeras som normalblockig.

Geohydrologiska förhållanden:

Grundvattennivåerna i jorden skall förväntas variera med årstid och nederbörd. Det bedöms att grundvattnet inom området generellt ligger på nivåer mellan c:a 1 å 3 m djup under markytan. Ställvis kan grundvatten förekomma i marknivå inom slutningsområdena och framförallt inom låglänta områden, torvområden.

Radon:

Området är enligt Sveriges Geologiska AB's undersökning från 1987 klassat som lågriskområde för radon.

6.3 Miljö-och riskfaktorer

Markföroreningar:

Inom området har från Länsstyrelsen påpekats att misstankar finns om förorenad mark. Dels skulle ett skrotupplag för bilar och dels skulle ett barkupplag funnits inom området. Miljö-och Byggförvaltningen har utrett detta.

Uppgifter från Bernt Granat, Notnäs, visar att pentaklorfenolhanteringen vid Notnäs upphörde 1969/70. Bark som kördes bort från Notnäs togs inte från upplaget inom området vilket är det enda ställe där barken skulle kunnat bli förorenad med botten slam från ett dopningskar. Barken togs i stället direkt från barkmaskinen. Syftet med transport av bark till området var att den användes som underlag i terrängspåren. Möjligen har bark i någon omfattning använts som fyllning, men inte inom det område som skall bebyggas.

Enligt uppgifter från Håkan Hillman, kommunförrådet, gjordes en utfyllning strax söder om flygfältet c:a 50-70 m. Det har däremot inte kunnat bekräftas att det förekommit någon bilskrotningsverksamhet i området. Möjligen kan misstanken om detta ha uppstått genom att det i samband med en bilskrotningskampanj i slutet av 70-talet anordnades tillfällig uppsamling av skrotbilar i området.

Riksväg 45 - farligt gods:

Riksväg 45 är primär transportväg för farligt gods. Vare sig boende eller anläggningar bör planeras närmare än 50 m från vägområdet.

Flygbuller:

Miljödomstolen har lämnat tillstånd enligt miljöbalken till nuvarande och planerad framtida verksamhet vid flygplatsen. Som resultat av tidigare utredningar i arbetet med detaljplan för Torsby Flygplats och i arbetet med Fördjupad Översiktsplan för Torsby-Oleby har kommunen påtagit sig att utföra bullerbegränsande åtgärder. För på flygplatsen vanliga flygplans typer ligger bullernivåerna vid överflygning för större delen av Torsby samhälle på nivåer mellan 70 och 80 dB(A).

För tillståndet gäller bl a villkor att bullerbegränsande åtgärder ska göras i bostadshus samt i skol- och vårdbyggnader som regelbundet minst tre gånger per natt utsätts för maxbullernivåer utomhus som minst uppgår till 80 dB(A) eller dag- och kvällstid regelbundet utsätts för maxbullernivåer utomhus som överstiger 90 dB(A).

Det är därför rimligt, att trots att inte bullerkrav gäller för den typ av tillfälligt boende som förutsätts i detta program, utgå ifrån att ta hänsyn till flygbuller genom att byggnader och miljö utformas och att tekniska lösningar syftar till att minska bullerstörningar så mycket som möjligt.

Trafikbuller:

Utmed programområdets sydöstra gräns går riksväg 45 och genom södra delen av området går den planerade nya sträckningen av väg 947. Det trafikbuller som bör beaktas i planeringen härrör från trafiken på dessa båda vägar.

En grov beräkning av trafikbullret har gjorts utifrån följande data:

Antagen framtida trafikmängd 4 000 fordon/dygn på väg 45 och 2 000 fordon/dygn på väg 947, andel tung trafik 5 % och hastighet 90 km/tim för båda vägarna.

Detta resulterar i att bullernivån på ett avstånd av 100 m från vägmitt gott och väl understiger 55 dB(A) som är högsta rekommenderade bullernivå för bostäder utomhus vid nyplanering av bebyggelse och vägar. Föreslaget område för boende kommer därvid ej att utsättas för trafikbuller utöver angivna riktvärden.

Elektromagnetiska fält:

Utmed riksväg 45 i områdets södra del finns ett kraftledningsstråk med en 20 kV- och en 10 kV-ledning. Runt kraftledningar bildas elektriska och magnetiska fält som kan ha biologiska effekter. Då det inte är klarlagt vilka effekterna är finns inte heller några allmänna rekommendationer rörande gränsvärden för elektriska och magnetiska fält. I avsaknad av gränsvärden förordas att försiktighets-principen tillämpas.

Magnetiska fält mäts i mikrotesla (μT). Medianvärdet för bostäder och daghem i större städer är ca 0,1 μT . Om det magnetiska fältet ej ska överskrida 0,2 μT , vilket är en rekommenderad högsta nivå i ett antal kommuner, bör byggnader eller anläggningar där människor stadigvarande vistas ej lokaliseras närmare faslina än det antal meter som enligt nätägaren krävs för att underskrida gränsvärdet 0,2 μT vid aktuell 20 kV-ledning.

Eftersom kraftledningsstråket sträcker sig utmed riksvägen kommer föreslaget område för boende att ligga på ett betydligt större avstånd från ledningarna än ovan angivna minimiavstånd.

6.4 Kulturmiljö

Fornlämningar:

Inom Valbergsområdet finns ett flertal forn-och kulturlämningar.

Inom planområdet, strax norr om Valbergets topp, finns en registrerad fast fornlämning som består av två fångstgropar. Fornlämningen omfattas av 2 kap i kulturminneslagen (SFS 1988:950) och tillstånd till förändring av fornlämning och fornlämnings miljö prövas av länsstyrelsen.

Vid skidstadion finns en kulturlämning som bedöms direkt beröras av byggföretag. Denna kulturlämning består av c:a fem röjningsrösen. Dessa visade sig vid en provundersökning 1953 innehålla fynd som skulle kunnat ge en annan tolkning av lämningarna. Lämningen har nummer 7 i Riksantikvarieämbetets fornminnesregister för Fryksände socken.

Länsstyrelsen beslutade efter begäran från Torsby kommun 2004-02-25 att med stöd av 2 kap 11 § kulturminneslagen om särskild utredning inför anläggandet av skidtunnel med tillhörande anläggningar vid Valberget i Torsby. Syftet var att utröna om rösena kan utgöra en fornlämning (möjlig gravar) och därmed omfattas av bestämmelserna i fornminneslagen.

Ytterligare information har (juni 2004) inhämtats från kulturenheten vid länsstyrelsen. Röset har vid kol-14-bestämning visat sig vara från perioden 1080 till 1180. Det innebär att odling förekom och att bosättningar fanns på platsen redan under denna tid.

I samband med detaljplanering skall efter förhandling med länsstyrelsen skyddsbestämmelser fastslås. Viktigast är att en zon med skyddsavstånd anges runt platsen inom vilken inga anläggningar, schaktarbete e d får förekomma.

Alternativt erfordras slutundersökning varefter exploatering kan utföras utan hänsyn till lämningarna.

Kulturlämningar:

Inom området finns i övrigt ett antal kulturlämningar bestående av bl a torplämningar, kolbottnar och försvarsanläggningar från andra världskriget. Vid Valbergets topp finns uppgift registre-rad om vårdkase. Den är dock ej återfunnen.

SK Bore's motionskommitté tog hösten 1992 initiativ till att ta reda på så mycket som möjligt om de torpruiner och andra kulturlämningar som konstaterats inom programområdet. Som resultat av arbetet presenterades i Kulturnämndens skriftserie nr 16, "Torpruiner i Valbergets närhet" författad av Börje Persson, maj 1993 och reviderad år 2000.

Torpen härstammar från järnbruksepokens början på 1700-talet. Arbets-tillfällen fanns då först vid Röbjörkeby (redan 1693), Torsby bruk i Torsbyforsen och Oleby Bruk i Ljusnan. Senare tillkom Åstebyholms såg och manufakturverket vid Välsfors. I skogarna blev det gott om arbete med kolning.

Järnbruksepoken och kolningen upphörde mot slutet av 1800-talet medan skogsarbetet med både timmer och massaved blev allt viktigare.

Massaveden förädlades vid slipmassfabriken i Torsbyforsen och timret sågades då i Torsby, först vid Sörensens såg i Ängvika och något senare också vid Holmens såg, nuvarande Notnäs.

Vid herrgårdarna i Torsby, Väls, Vasserud och Skalleby fanns dessutom gott om jordbruksarbete för både pigor och drängar. Efter hand som de olika bruken lades ned uppstod arbetslöshet och familjerna på de små torpen inom Valbergsområdet och annorstädes tvingades flytta. Skogen tog tillbaka vad dessa människor en gång odlade upp.

Genom gåvor från företag har klubben kunnat skylta upp de olika torp-ruinerna. Man har också framställt kartmaterial och berättelser om de olika torpen.

Ett av torpen har ”återupplivats” genom att en raststuga ”Milan”, paus-och grillplats uppförts på platsen.

Klubben ämnar fortsätta att vårda och berätta om dessa kulturlämningar för besökande i området.

Kulturlämningar efter försvarsanläggningar t ex skans 164 från andra världskriget finns inom området. Det bör i samband med detaljplanläggning klarläggas omfattning av dem och göras en bedömning i vilken utsträckning de kan bevaras för framtiden. Detta redovisas i eventuell miljökonsekvensbeskrivning under avsnitt om kulturmiljön i kommande detaljplaner.

6.5 Markägoförhållanden

Fastigheterna inom området ägs med några undantag av kommunen.

I områdets nordvästra del berör programområdet oländiga skogsområden på Valbergets västsida inom fastigheterna Rådom 1:19, Torsby 1:232 och Torsby 1:186 vilka är privatägda. Programhandlingen förutsätter här oförändrad markanvändning jämfört med i dag.

Fastigheten Torsby 1:38 är bebyggd med ett bostadshus för permanent-boende. Denna fastighet berörs rent allmänt av att området utvecklas men mera direkt påverkas fastigheten dels av område för föreslaget boende och dels av blivande skidtunnel. Förhandlingar om hel eller delvis inlösen planeras under våren 2004.

Ytterligare tre privatägda fastigheter berörs av programmet för Valbergets Friluftsområde.

Del av Torsby 1:13 berör från söder området för boende och framtida sydlig infart och gcm-led. Förhandlingar om inlösen har påbörjats i mars 2004 vilket lett till närmare utredning av ägoförhållandena. Utredningen beräknas klar under 2004.

Norra delen av Torsby 1:33 ligger inom föreslaget område för boende. Den södra delen ligger utanför planområdet och där finns också bostadshuset. Bostadshuset som ligger nära blivande ny väg 947 och kan därför i ett långt senare skede bli aktuellt för inlösen av Vägverket.

7. BEBYGGELSEFÖRUTSÄTTNINGAR - ANALYS

7.1 Områdesbeskrivning

Utgångsförutsättningar:

Visionen för Valbergets friluftsområde grundar sig på skidtunnelprojektet som i sin tur bygger på att Valbergsområdet redan idag erbjuder en högklassig träningsmiljö med motions- och löparslingor, preparerade skidspår under vintersäsong, skid- och skidskyttestadion med internationell standard. Valbergets Friluftsområde är därigenom av central betydelse för hela Stjerneskolans idrottsverksamhet.

De aktiviteter och anläggningar som bör finnas runt Valberget förs fram i visionen. Visionen utgör underlag för föreliggande program. För bebyggelsen gäller därvid följande dimensioneringsförutsättningar:

Skidtunnel med skyttestadion och tillbyggnadsmöjlighet med sporthall.

Ett hotell som bör kunna byggas ut med 500 bäddar.

Stugby med upp till 100 lägenheter i enbostads- och tvåbostadshus. Max 6 bäddar per stuga med bedömd snittbeläggning om fyra personer per lägenhet.

Vandrarhem – enkelt boende för skidgrupper, skolklasser och föreningar. Dimensionerat för 100 bäddar med utbyggbarhet till ytterligare 100 bäddar.

Husvagnsuppställning med 10 uppställningsplatser och utbyggnadsmöjlighet med ytterligare ett 20-tal platser. Med lokalisering i närheten av vandrarhemmet finns möjlighet till samordning av servicefunktioner.

Hinderfrihet för flygtrafik:

Pågående utbyggnad och förbättring av Torsby flygplats innebär en uppgradering av banan till precisionsflygning kategori 1. Detta medför att kraven på hinderfrihet ökar. Räknat från stråkytans gräns, dvs 60 m från banans ytterkant, får vegetation, byggnader, anläggningar m m inte genomtränga ett lutande plan med lutning 1:7 längs banan resp 1:40 vid banans båda ändar. Det lutande planet sträcker sig i längsriktningen 390 m från banans mittlinje. Utanför detta gäller inom programområdet hinderfrihet för ett horisontellt plan på höjdnivån + 163,1 m. Undantag gäller Valbergets topp som genomtränger denna nivå.

På serviceväg längs skidtunnel skall marknivå sättas med utgångspunkt från 4,6 m höga fordon för hinderfrihet.

Möjlighet till visst undantag bör också utredas för den del av boende-området som ligger närmast Valbergstoppen.

Kraven på hinderfrihet redovisas på programkartan.

Olämplig verksamhet med hänsyn till flygtrafik:

I samband med planeringen av flygplatsens utbyggnad utreddes möjligheten att flytta de näraliggande pistolskyttebanorna och gevärs-skyttebanan till annan plats inom Valbergsområdet. Samråd skedde med Luftfartsinspektionen som därvid meddelade att man är starkt kritisk mot att placera skjutbanor i flygplatsers närhet. Riskerna för rikoschetter mot passerande luftfartyg samt risken för att det skulle kunna anses som legalt att medföra och använda kraftiga handeldvapen i omedelbar närhet av flygplatsen anfördes som skäl.

Anläggande av skjutbanor inom Valbergsområdet kommer därför ej att föreslås. Befintliga banor rivs.

Påverkan på landskap och natur:

Inom programområdet finns inte några särskilt utpekade naturvårdsobjekt. Planerade anläggningar bedöms således inte vara i konflikt med naturintressen. Skidtunneln kan dock komma att utgöra ett främmande inslag i landskapet eftersom den endast delvis är nedgrävd i marken och höjer sig ca 2 m över marken. Eftersom tunneln planeras att förläggas i skogsområde torde påverkan på landskapsbilden inte bli så stor.

Anläggande av skidtunneln kan komma att påverka grundvatten- och dagvattenströmmar oavsett var i den kuperade terrängen den placeras. Bortledande av grundvatten utgör vattenverksamhet enligt 11 kap 2 § miljöbalken. Vattenverksamhet är tillståndspliktigt och prövas av miljödomstolen.

7.2 Trafik

Biltrafik:

Tillfarter till området kommer att utgöras av befintliga väganslutningar, dels Bergebyvägen som ansluter till riksväg 45, dels Valbergsvägen som ansluter till de centrala delarna av Torsby. På sikt planeras en ny tillfart från Östmarksvägen, som kommer att byggas om i ny sträckning öster om området Kajsheden.

Denna nya väg 947 liksom ny korsning finns inte upptagna i Vägverkets planer inom överskådlig tid. Detta medför att en sydlig infart till Valberget blir dyr att ordna innan vägen finns på plats. Detta pekar på att nuvarande infart Riksväg 45/Bergebyvägen (Bergebykorset) blir huvudinfart under överskådlig tid vilket ökar kraven på säkerhet där.

Följande kompletteringar erfordras av trafiksystemet utanför planområdet:

- Korsningen Riksväg 45/Bergebyvägen behöver åtgärdas av trafiksäkerhetsskäl. Tekniska avdelningen och Vägverket har i maj 2004 tecknat avtal om genomförandet av en förstudie av säkerhetsfrämjande åtgärder i Bergebykorset.
- Valbergsvägen och Järnvägsgatan behöver åtgärdas vad avser säkerhet för oskyddade trafikanter.

De planerade verksamheterna i området kan förväntas medföra följande trafikstring under högsäsong:

Hotell (500 bäddar):	300	bilar/dygn
Lägenheter (100 stycken):	100	bilar/dygn
Vandrarhem (100 bäddar):	50	bilar/dygn
Husvagnsuppställning:	20	bilar/dygn
<u>Fritidsanläggningar:</u>	<u>500</u>	<u>bilar/dygn</u>
Summa:	cirka 1000	bilar/dygn

Trafikalstringen motsvarar cirka 2000 bilrörelser per dygn varav cirka 70% av trafiken bedöms komma via riksväg 45 och cirka 30% via Valbergsvägen.

Idag finns cirka 200 parkeringsplatser inom Valbergsområdet. Det framtida parkeringsbehovet bedöms uppgå till följande antal platser för respektive aktivitet:

Skidtunnel/Skidspår	400	bilplatser
Slalombacke	100	bilplatser
Sporthall/Skyttehall	50	bilplatser
Bollplaner	50	bilplatser
Minigolf	50	bilplatser
<u>Övriga aktiviteter</u>	<u>50</u>	<u>bilplatser</u>
Summa: cirka	700	bilplatser

Platserna kan till viss del samnyttjas för olika aktiviteter och med hänsyn till detta bedöms det totala parkeringsbehovet uppgå till cirka 500 platser. Därutöver tillkommer parkeringsplatser för hotell, lägenheter och husvagnsuppställning.

Gator inom området förutsätts utföras som s k ”Bostadsgator” där gång(skid) -och cykeltrafikanter på ett tydligt sätt prioriteras.

Vid utförande av detaljplan för centrumanläggningar-skidtunnel skall studeras olika dragning av gata genom området i nord-sydlig riktning. En optimering av kostnad-funktion och säkerhet för trafikanterna eftersträvas.

Gång- och cykeltrafik:

Området ligger på lämpligt promenad- och cykelavstånd från Torsby samhälle. Därför kan gång- och cykeltrafiken till området förväntas bli stor.

Gång- och cykeltrafiken kommer att nå området dels via Valbergsvägen, dels via en planerad förbindelse mot Kajsheden som fortsätter parallellt med riksväg 45 till Toriakorset.

Kollektivtrafik:

I nuläget planeras ingen reguljär busstrafik till området. Närmaste busshållplats finns vid bussterminalen i Torsby centrum.

8. PROGRAMSKISS

8.1 Markanvändning

Område för centrumanläggningar:

Vid nuvarande skidstadion förläggs ”Torsby Ski Arena” som avser centrumdelen i skidtunnelprojektet. Centrumdelen planeras bli innehålla entréhall, reception, skidskyttehall, driftscentral och uthyrningslokaler. Centrumdelen ska även kunna byggas till med en sporthall. Hallen bör vara i storlek för att kunna erbjuda möjlighet till fotboll och friidrottsverksamhet. Hallen ska även kunna användas för mässor, dansgalor och konserter.

I området ska förutom skidstadion och centrumbyggnad även kunna inrymmas aktivitetsytor för exempelvis tennis, badminton, volleyboll, basket, boule och minigolf.

I anslutning till anläggningarna förutsätts erforderlig parkering kunna anordnas.

Programhandlingen avser inte att ange en exakt gräns för respektive huvudområde utan är av principiell betydelse. I samband med detaljplanering för Ski Arena mm kan en justering göras av de exakta gränserna för centrumområdet utan att det strider mot principerna i programhandlingen. Exempelvis kan parkering läggas utanför eller innanför den i programhandlingen anvisade ytan.

Område för boende:

På sydsidan av Valberget föreslås anläggningar för boende lokaliseras. Området ligger på gynnsamt avstånd från både flygplatsen och de större vägarna med hänsyn till flyg- och trafikbuller. Området genomkorsas av spår och stigar. Boendeformer och var inom området respektive boendeform ska lokaliseras kommer närmare att utredas i samband med detaljplaneringen. Vad beträffar områdets disponering har dock följande diskuterats.

Hotell. Diskuterat läge överst i området, vid platån där kommunens vattenreservoar ligger. Platån ligger över föreskriven nivå för hinderfrihet för flygtrafik vilket förutsätter att dispens kan beviljas från luftfartsverket för byggnation. Hotellet ska ha hög kapacitet med konferensmöjligheter. Det bör från början planeras med möjlighet till utbyggnad. Planerad utbyggnadsmöjlighet har angivits till 500 bäddar.

Stugby med lägenheter i enbostads- och tvåbostadshus. Diskuterat läge i sydslutningen av Valberget, strax nedanför hotellet. Stugorna avses uppföras med bra standard med 4-6 bäddar i varje lägenhet.

Vandrarhem med möjlighet till enklare boende. Vandrarhemmet föreslås dimensionerat för 100 bäddar med utbyggbarhet till ytterligare 100 bäddar.

Husvagnsuppställning med lokalisering nära vandrarhemmet för att möjliggöra samutnyttjande av servicefunktioner. Det har bedömts räcka med 10 uppställningsplatser och utbyggnadsmöjlighet med ytterligare ett 20-tal platser.

Friluftsområde:

Övriga delar av Valbergsområdet redovisas som friluftsområde. Inom detta område förläggs skidtunnel, isbana, skidspår, motions- och löparslingor, skid-backar, rodelbana, cykelcross etc.

I området finns ett flertal torplämningar. Genom att lyfta fram dessa lämningar och deras historia skulle området även kunna berikas med ett attraktivt kulturinslag.

8.2 Teknisk försörjning

Vattenförsörjning:

Beräknade översiktliga flöden för vattenförbrukning

Hotell	500 gäster	450 l/gäst dygn	225 m ³ /dygn
Lägenheter	100 lgh 4 pers/lgh	200 l/p dygn	80 m ³ /dygn
Husvagn	30 st	350 l/st dygn	10,5 m ³ /dygn
Skidtunnel	115 pers	60 l/p dygn	6,9 m ³ /dygn
Besökare	300 p/dygn	15 l/p dygn	4,5 m ³ /dygn
Oförutsett		ca 10 %	43,1 m ³ /dygn
Summa		Exkl. brandvatten	370 m ³ /dygn

Anslutning till det kommunala nätet är möjlig dels från huvudmatning V250 från befintlig reservoar, dels från befintlig vattenledning V110 som idag försörjer servicebyggnad vid skidstadion. Tryckstegring erfordras till högt belägna områden.

Vattenreservoaren inom område för boende skall skyddas från åverkan och estetiskt anpassas till kommande byggnation. Ny och gammal matarledning till reservoaren beaktas och säkerställs. Undersökningsplikt för eventuella sprängningsarbeten krävs.

Servicetillgänglighet skall finnas efter utförda byggnationer.

Brandvattenförsörjning med erforderlig kapacitet anordnas till planerade områden för boende.

Spillvatten:

Spillvattenflödet motsvarar vattenförbrukningen, d v s 370 m³/dygn. Anslutning till det kommunala nätet är möjlig till befintlig ledning S200 som idag avleder spillvatten från servicebyggnad vid skidstadion. För avledning från hotell, lägenheter och husvagnsuppställning byggs en ny ledning S200 som ansluts till befintligt spillvattennät vid Östmarksvägen. Behovet av eventuell pumpning från vissa delområden har ej studerats.

Torsby kommuns reningsverk har idag en kapacitet av 700 pe.

Vattenförsörjning till snökanonanläggning:

Befintlig matning med ledning V160 från Vassjön beräknas klara försörjningen av snökanonanläggning för skidtunnel och slalombacke.

Dagvatten:

Dagvatten från norra slingan av skidtunneln avleds med öppna diken mot öst och vidare i befintligt dagvattensystem under rullbana för flygplatsen (jmf miljödöm för Torsby flygplats daterad 2002-12-06).

Övriga anläggningsdelar löses med en kombination av LOD-anläggning (lokalt omhändertagande av dagvatten) och ledningssystem. Dagvatten som av tekniska skäl måste avledas via dagvattenledningar kommer att mynna ut i öppna diken och naturlig mark så snart detta är tekniskt möjligt.

Rinningssträckor i naturmark och öppna diken är långa varför renings-effekten bör kunna lösas på ett tillfredsställande sätt. Möjlighet att vid behov utföra dammar och fördröjningsmagasin medför att risken för att skada miljön och orsaka skada på grund av höga dagvattenflöden bör kunna lösas lokalt inom området.

Befintliga utlopp från avrinningsområdet kommer ej att förändras i samband med utbyggnaden. Norra slingan av skidtunneln avvattnas mot öster. En vattendelare finns som till stor del följer den södra slingan av skidtunneln och som avdelar dagvattnet till ett utlopp i sydöst och ett utlopp i sydväst. Utloppet i sydväst vid Östmarksvägen kommer i samband med vägombyggnad att kulverteras. Mängden ytvatten till vardera utloppen kommer ej att förändras i samband med utbyggnaden.

Utförande av dammar och utjämningsmagasin för dagvatten i utloppet i sydväst vid Östmarksvägen i samband med vägombyggnad kan också vara vattenverksamhet som är tillståndspliktig om verksamheterna utförs i befintligt vattendrag. Detta beaktas i samband med dagvattenutredningar i detaljplaneringen.

Fjärrvärme:

Möjlighet finns att ansluta Valbergsområdet till fjärrvärmenätet. Anslutning kan med fördel göras från huvudkulvert vid panncentralen (sjukhuset) alternativt från Idrottsvägen.

Värmeöverskott från kylmaskiner till planerad skidtunnel kan med fördel värma returvattnet på fjärrvärmenätet och på detta sätt ytterligare höja miljövärdet på en fjärrvärmeanslutning.

El:

Den högspänningskabel som är framdragen till transformatorstationen vid nya flygplatsterminalen klarar de belastningar som Valbergsområdet är i behov av vid full utbyggnad.

I utbyggnadsetapp I förläggs en ny högspänningskabel från transformatorstationen vid flygplatsterminalen och fram till en station placerad vid huvudbyggnaden för skidtunneln. Den effektökning som tunneln medför innebär att 10/20 kV:s transformatorn i fördelningsställverket vid Industritjänst måste bytas till en 10 MVA transformator. Transformator-byttet innebär en framförhållning på minst 6 månader.

I utbyggnadsetapp II förläggs en ny högspänningskabel från transformatorn vid huvudbyggnaden upp till området för hotellanläggning och stugby. Antalet transformatorstationer och placering av dessa får effektbehovet utvisa. Från sist placerad station i denna slinga förläggs en högspänningskabel fram till luftledningen L198D som går längs väg 45. Denna kabel kan vi behov reservmata området förutom skidtunnel-anläggningen.

IT:

Torsby kommun har diskuterat en satsning på fiberkabel till flygplatsen men beslut har inte fattats om en sådan satsning. I det fall en fiberkabel skulle förläggas under riksväg 45 till flygplatsen blir det naturligt att även utreda möjligheten att ansluta till Ski Arena och boendet inom området.

Som miniminivå erbjuds ADSL från hösten 2004 med åtminstone kapacitet 8 Mbit.

9. ETAPPUTBYGGNAD

Den planerade skidtunneln har en längd på 2 500 m och avses att byggas i två etapper. Etapp 1 utgörs av södra slingan med tillhörande centrumdel samt maskinhall. Längden på slingan är 1 300 m.

Etapp 2 utgörs av norra slingan med en längd på 1 200 m.

Detaljplan upprättas för skidtunneln i sin helhet inklusive redovisat område för centrumanläggningar.

Vad beträffar utbyggnad av anläggningar för boende finns för närvarande inga tidplaner. Detaljplaner avses komma att upprättas allteftersom utbyggnadsplaner konkretiseras.

Planerad sydlig huvudtillfart från Östmarksvägen till Valbergsområdet blir aktuell först efter det att nuvarande korsning mellan riksväg 45 och väg 947 har ersatts med den planerade och trafiksäkrare vägkorsningen Kajshedrondellen.

10. PLANARBETETS BEDRIVANDE

Hittills tagna beslut inför programarbetet:

Inför arbetet med att dels upprätta programhandlingar för Valbergets fritidsområde i sin helhet och dels detaljplan för Ski Arena och skidtunnel fattade olika nämnder i Torsby kommun ett antal viktiga beslut.

Fritidsnämndens arbetsutskott beslutade 2002-06-04 med delegationsrätt att godkänna ett förslag till "Översiktsplan för Valbergets Fritidsområde.

Fritidsnämnden informerades om visionerna 2002-06-18. Förslaget var utformat som ett antal visioner för Valberget att rättas in efter den eventuellt kommande skidtunneln:

Kommunstyrelsens arbetsutskott informerades 2002-08-12 av näringslivsutvecklare Hans Nilsson om Team Torsbys ansökan om medfinansiering av Torsby Ski Arena.

KS-au beslutade att ställa sig positiva till projektet, samt som kommunens andel i projektet anslå medel för 2003 och 2004.

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2002 och i november samma år om flera markköp som berörde Valbergsområdet.

Projektledaren informerade 2002-12-09 Kommunstyrelsen om Ski Tunnelprojektet. EU-stöd hade beviljats och utom Ski Arena bedömdes projektet uppgå till under 20 miljoner kronor. Projektet redovisas med en illustrationskarta kallad "Dispositionsplan Valbergsområdet" vilken upprättades av K-Konsult i Karlstad i början av februari 2002. Illustrationen ansluter till de visioner som Fritidsnämnden tagit fram.

Vid kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2003-08-11 fick ekonomichefen och kommunchefen i uppdrag att till dagens sammanträde ta fram underlag för ett kommunalt ställningstagande i skidtunnelprojektet.

Efter samråd med Länsstyrelsen (2003-10-27) konstaterades att ett program bör upprättas över hela Valbergsområdet för att ligga till grund för ett kommande eller parallellt bedrivet detaljplanearbete för Ski Arena och skidtunnel.

Utredningen redovisades vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2003-11-27. Då beslöts att skidtunneln skall byggas, ägas och initialt drivas av kommunens bolag "Fritid i Nordvärmland AB". Kommunen beslutade också låna ut medel till bolaget. Kommunen är alltså i grunden för ett byggande av tunneln. Dock förutsätts att bidrag från NUTEK tillkommer liksom kompletterande extern finansiering. I annat fall skall ärendet återföras till fullmäktige.

Kommunstyrelsens arbetsutskott utsåg 2003-12-01 kommunchefen Thomas Stjernedorff till samordnare för Skidtunnelprojektet. Arbetet med olika frågor som finansiering, bearbetning av finansiärer och medintressenter, planering av anläggningen och framtagandet av planer för att möjliggöra projektet bedrivs i en arbetsgrupp med kommunchefen i ledningen.

Beslut om att upprätta program:

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2004-02-02, efter att Fritid i Nordvärmland AB, ("ägare av projektet") tog upp frågan om planläggning, ge miljö- och byggnämnden i uppdrag att påbörja programarbetet snarast dels med tanke på pågående och framtida projekt och dels den stora omfattningen av arbetet.

Programarbetet har pågått under februari till maj 2004 och beslut om samråd tas vid Miljö- och Byggnämndens sammanträde 2004-05-19.

Programarbetets fortsatta handläggning:

Samråd över program	21 maj -11 juni 2004
Samrådsredogörelse	11 - 16 juni 2004
Godkännande i MBN	16 juni 2004
Beslut om program i Kommunstyrelse	16 augusti 2004
Om så erfordras tas programmet upp för beslut även i kommunfullmäktige	30 september 2004

Då ambitionen varit att skyndsamt ta fram program innan sommarsemestrarna kan extra sammanträden med KS au, KS och FM komma ifråga. Detta diskuteras eftersom kommunen är angelägen om att snarast visa inte minst medintressenter och finansiärer att projektet är viktigt och mycket angeläget.

I juni 2004 påbörjas detaljplan för Skidtunnel och byggnader i centrumdelen. Denna detaljplan skall möjliggöra byggstart av skidtunnel mm i februari 2005.

De exploatörer som ämnar genomföra framtida projekt för boende e d utför som del av respektive projekt den detaljplanering som erfordras med föreliggande program som underlag. För arbetet upprättas exploateringsavtal och avtal om detaljplanearbete med kommunen.

Tidplan för detaljplanearbetet har dock ännu inte preciserats.

Torsby 2004-05-18

Torbjörn Almroth
Stadsarkitekt

Bertil Persson
K-Konsult

I denna programhandling hänvisas till Kartbilaga daterad
”Samrådshandling 2004-05-18
Godkänd av Miljö-och Byggnämnden 2004-06-16.
Godkänd av Kommunfullmäktige 2004-06-23”